

महाराष्ट्र विधानपरिषद
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
मंगळवार, दिनांक २५ जुलै, २०१७
(दुपारी १२.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे -

(क) तारांकित प्रश्न.

(ख) सोमवार, दिनांक २४ जुलै, २०१७ रोजीची तारांकित प्रश्नोत्तराची यादी सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

दोन : म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचना — (असल्यास).

तीन : लक्षवेधी सूचना — (म.वि.प. नियम १०१ अन्वये) -

(१) सर्वश्री. नरेंद्र पाटील, धनंजय मुंडे, हेमंत टकले, सुनिल तटकरे, किरण पावसकर, अॅड. निरंजन डावखरे, श्री. आनंद ठाकूर, अॅड. राहुल नार्वेकर, सर्वश्री. अनिल भोसले, संजय दत्त, शरद रणपिसे, रामहरी रुपनवर, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री. जगन्नाथ शिंदे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, आनंदराव पाटील, नारायण राणे, जयवंतराव जाधव, अमरसिंह पंडित, सतिश चव्हाण, डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे, श्री. कपिल पाटील, अॅड. जयदेव गायकवाड, विक्रम काळे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"मुंबईतील भायखळा येथील कारागृहातील भ्रष्टाचार व कारागृह प्रशासनाकडून निकृष्ट दर्जाचे जेवण कैद्यांना देण्यात येत असल्याची तक्रार करण्यावरून तसेच दोन अंडी व पाच पावांचा हिशेब न लागल्यावरून दिनांक २३ जून, २०१७ रोजी वा त्या सुमारास कारागृहात वॉर्डन असलेल्या मंजुळा शेट्ये या आरोपी महिलेची क्रूरपणे हत्या झाल्याची गंभीर घटना नुकतीच उघडकीस येणे, मंजुळा शेट्ये यांचा मृत्यू मारहाण आणि अमानुष अत्याचारामुळे झाल्याचे जे.जे. रुग्णालयाने सादर केलेल्या दुसऱ्या शवविच्छेदन अहवालात निदर्शनास येणे, मंजुळा शेट्येच्या शरीरावर आणि डोक्यावर मारहाणीच्या जखमा आढळून येणे, अनेक वर्षांपासून तेथे महिला आरोपींवर लैंगिक अत्याचार होत असल्याची दाट शक्यता असणे, तसेच मंजुळा शेट्येवरील लैंगिक अत्याचारात लाठीचा वापर झाल्याची तक्रार असून जेल अधिकांसह पोलिसांनी कारागृहातील वीजपुरवठा खंडीत करून मंजुळा शेट्ये यांना मारहाण केल्याची साक्ष इंद्राणी मुखर्जी या आरोपीकडून देण्यात येणे, तसेच तेथील वैद्यकीय तज्ञांनी एन.व्ही.आर. मधून सी.सी. टीव्ही कॅमेऱ्याचे चित्रिकरण मिळविले असता या चित्रिकरणात जेलर मनिषा पोखरकर व एकूण सहा आरोपी महिला पोलिस मंजुळा शेट्ये हिला मारहाण करताना दिसत असणे व कारागृहातील पुरावे नष्ट करण्यासाठी मालमत्तेची देखील नासधूस करण्यात येणे, मंजुळा शेट्येच्या शिक्षेचा कालावधी काही

दिवसातच पूर्ण होणार असल्याने तीची सुटका होणार असणे, मात्र भायखळा कारागृहातील लैंगिक शोषणाचे अनेक धोगेदोरे मंजुळा शेट्येला माहित असल्याने सुत्रधारांनी तीची हत्या करण्याचा कट केल्याची धक्कादायक माहिती जनमानसात पसरलेली असणे, साक्षीदार व पुराव्यांशी छेडछाड करण्याचा प्रयत्न होत असल्यामुळे या प्रकरणाचा तपास राज्य सीआयडीकडे देण्याबाबत मागणी असणे, मंजुळा हत्येप्रकरणी तपास करणाऱ्या तुरुंग पोलीस उपमहानिरीक्षक स्वाती साठे यांनी या प्रकरणातील आरोपींच्या पाठीशी उभे राहण्याचे उघडपणे व्हॉट्सअॅप ग्रुपवरून आवाहन करणे, या प्रकरणाची राज्यभरातील लोकप्रतिनिधींकडून सी.आय.डी. चौकशी करण्याची होत असलेली मागणी, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(२) **डॉ.(श्रीमती) नीलम गोऱ्हे, वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"मुंबईतील गेटवे ऑफ इंडिया व भाऊचा धक्का येथून प्रवास करण्यासाठी असलेल्या बोटी जुनाट व गळक्या असल्याने प्रवासी मेटाकुटीला येऊन त्यांच्यात वाढती असुरक्षितता, तसेच ज्या जेटीवर बोटी थांबतात त्या जेटीवर अस्वच्छता व दिवे नसल्याने प्रकाशाची व्यवस्था नसणे तसेच बोट मालकांकडून दरवर्षी पावसाळी हंगामात जून ते सप्टेंबर या चार महिन्यांसाठी गर्दी प्रमाणे वाढविण्यात येणारे तिकीटदर, प्रवाशांनी वारंवार या सर्व गैरसोयी व अस्वच्छता याबाबत बंदर विभागाच्या अधिकाऱ्यांकडे तक्रारी करूनही बंदर विभाग अधिकाऱ्यांचे याकडे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, तसेच जेटीवर मासळी उतरवली जात असल्याने अस्वच्छतेमुळे व वाढत्या दुर्गंधीमुळे प्रवाशांचे होणारे हाल, या गैरसोयी दूर करण्याऐवजी बंदर विभागाचे अधिकारी आणि बोटीचे मालक यांच्यातील संगनमतामुळे प्रवाशांच्या असुरक्षितेबाबत व वाढत्या तिकिटदराबाबत आतापर्यंत संबंधितांकडून कोणतीच कार्यवाही होत नसल्यामुळे प्रवाशांची सुरक्षितता व प्रवासी बोटीची अवाजवी शुल्कवाढ रोखण्यास्तव शासनाने हस्तक्षेप करून याप्रकरणी निर्णयात्मक कार्यवाही करण्याची आवश्यकता वा प्रतिक्रिया."

(३) **श्री. नारायण राणे, वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे **सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"मुंबई-गोवा महामार्गाची ऐन पावसाळ्यात चाळण झाली असून येथील प्रवाशांना जीव मुठीत धरून प्रवास करावा लागत असल्याचे माहे जुलै, २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास येणे, सन २०१० च्या अखेरीस सुरु झालेल्या या महामार्गाचे चौपदरीकरणे काम ६ वर्षे उलटूनही अद्याप पूर्ण झालेले नसणे, ६ वर्षात २ ठेकेदार बदलून गेले असतानाही या महामार्गाच्या कामाला गती न येणे, या रस्त्यांला अनेक खडे पडून त्यातील खडी, रेती बाहेर येऊन ती रस्त्यावर सर्वत्र पसरलेली असणे, या महामार्गावरील पनवेल-नागोठणे हा रस्ता

म्हणजे मृत्युचा सापळा बनलेला असणे, पळस्पे, शीरढोण या गावांच्या हद्दीत महामार्गावरील दोन्ही बाजूला मोठ-मोठे कंटेनर आणि ट्रान्सपोर्टच्या गाड्या पार्क केल्या जात असणे, या सर्व बाबींमुळे येथे अपघातांचे प्रमाण वाढलेले असतानाही शासन त्याकडे करीत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी या महामार्गावर प्रवास करताना जनतेमध्ये पसरलेले तीव्र असंतोषाचे वातावरण, यामुळे शासनाने या रस्त्याची तातडीने दुरुस्ती करून या महामार्गाच्या कामाला गती देण्याबाबत करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (४) **सर्वश्री. शरद रणपिसे**, नारायण राणे, संजय दत्त, रामहरी रुपनवर, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री. आनंदराव पाटील, अॅड. अनिल परब, सर्वश्री. धनंजय मुंडे, जयवंतराव जाधव, सुनिल तटकरे, हेमंत टकले, अमरसिंह पंडित, सतिश चव्हाण, अॅड. निरंजन डावखरे, डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे **उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"मुंबई विद्यापीठाच्या २०१७ या शैक्षणिक वर्षात घेतलेल्या सुमारे ४७७ परिक्षांच्या २२ लाख उत्तरपत्रिकांची तपासणी ऑनलाईन करण्याचा दिनांक २८ एप्रिल, २०१७ रोजी घेतलेला निर्णय, त्यानुसार "मेरिट ट्रॅक" या कंपनीची निवड करून त्यांचेकडे सदर उत्तरपत्रिका तपासणीचे सोपविलेले काम, त्यास दोन महिन्यांपेक्षा जास्त कालावधी लोटल्यानंतरही पदवी परिक्षांचे निकाल जाहिर झालेले नसणे, महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदानुसार परिक्षांचे निकाल परिक्षा झाल्यापासून ४५ दिवसांच्या आत जाहिर करणे बंधनकारक असणे, मात्र ४५ दिवस उलटल्यानंतरही ४७७ परिक्षापैकी तब्बल ४२६ परिक्षांचे निकाल जाहिर करणे बाकी असणे, यात कला, विज्ञान व वाणिज्य शाखांच्या तृतीय वर्षाचे तसेच विधी अशा सर्वच महत्त्वाच्या परिक्षांच्या निकालांचा असलेला समावेश, वेळेवर निकाल न लागल्याने अनेकांच्या पुढील अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशाचे वेळापत्रक कोलमडलेले असणे, परिणामी त्यांच्या आयुष्यातील एक महत्त्वाचे वर्ष वाया जाण्याची निर्माण झालेली शक्यता, विद्यार्थी व पालकांमध्ये निर्माण झालेले चिंतेचे व असंतोषाचे वातावरण, परिक्षा घेणे हे विद्यापीठांचे महत्त्वाचे काम असणे, त्यात हेळसांड म्हणजे गुणवत्तेशी प्रतारणा असणे, मुंबई विद्यापीठ याबाबत गंभीर नसल्याचे दिसून येत असणे, या गंभीर प्रकरणाचा आढावा घेण्यासाठी मा. राज्यपाल महोदयांनी मुंबई विद्यापीठाचे कुलपती या नात्याने दिनांक ४ जुलै, २०१७ रोजीच्या दरम्यान विद्यापीठाचे कुलगुरु, परिक्षा नियंत्रक इत्यादींची बैठक आयोजित करून या संदर्भात त्वरीत कार्यवाही करून ३१ जुलैपर्यंत सर्व निकाल जाहिर करण्याचे दिलेले आदेश, हा गंभीर प्रकार घडलेला असताना शासनाचे त्याकडे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (५) **प्रा. अनिल सोले**, सर्वश्री. नागोराव गाणार, गिरीशचंद्र व्यास, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे **वैद्यकीय शिक्षण मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"नागपूर येथील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रूग्णालय (मेडीकल) येथील बाह्य रूग्ण विभागात वेळेत डॉक्टर उपलब्ध राहत नसल्यामुळे रूग्णांना रांगेत डॉक्टरांची वाट पाहण्याची येत असलेली पाळी, डॉक्टरांची रूग्णालयात येण्याची वेळ सकाळी ८.३० वा. असतानासुद्धा सकाळी १०.०० वाजूनही डॉक्टर उपलब्ध होत नसल्याने रूग्णांमध्ये निर्माण झालेला संताप, या रूग्णालयाची झालेली एकूणच दुरवस्था त्यामुळे शासनाने डॉक्टरांवर कारवाई करण्याची रूग्णांद्वारे होत असलेली मागणी, याबाबत वारंवार वरिष्ठांकडे तक्रारी दाखल करूनही त्यावर न होणारी कार्यवाही, त्यामुळे रूग्णांचे होत असलेले हाल, आरोग्य विभागाचे याकडे होत असलेले दुर्लक्ष, त्यामुळे रूग्णांमध्ये निर्माण झालेली संतापाची लाट, शासनाने याची गंभीर दखल घेवून याबाबत तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

चार : म.वि.प. नियम १०१ - अ अन्वये विशेष उल्लेख - (असल्यास).

- मध्यंतर -

पाच : श्री.सुजितसिंह ठाकूर, अॅड.अनिल परब, डॉ.अपूर्व हिरे, डॉ.(नीलम) गोन्हे, सर्वश्री.विनायक मेटे, गोपीकिसन बाजोरिया, श्रीमती स्मिता वाघ, श्री.रविंद्र फाटक, प्रा.अनिल सोले, सर्वश्री.तानाजी सावंत, प्रविण दरेकर, गिरीशचंद्र व्यास, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, नागोराव गाणार, डॉ.परिणय फुके, सर्वश्री.मितेश भांगडिया, चंदुभाई पटेल, रामनिवास सिंह, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव -

"राज्यात कर्जाच्या ओझ्याखाली सापडलेल्या व परिणामी आत्महत्येस प्रवृत्त होणाऱ्या तसेच नियमित कर्ज भरणाऱ्या अशा सुमारे ८९ लाख शेतकऱ्यांची ३४ हजार कोटींची छत्रपती शिवाजी महाराज शेतकरी सन्मान योजना तयार करून कर्जमाफी करण्याचा ऐतिहासिक व धाडसी निर्णय घेऊन राज्य शासनाकडून शेतकऱ्यांना दिलासा मिळणे, दीड लाख रुपयांपर्यंतचे थकित कर्ज असलेल्या ३६ लाख शेतकऱ्यांचा सातबारा कोरा होणे, सन २००९ नंतर कर्ज घेतलेल्या परंतु, दिनांक ३० जून, २०१६ पर्यंत थकीत राहिलेल्या सर्व शेतकऱ्यांना कर्जमाफीचा लाभ मिळणे, अल्पभूधारक व बहुभूधारक अशी कोणतीही अट न ठेवता सर्वच शेतकऱ्यांना कर्जमाफीचा लाभ मिळणे, नियमित कर्जाचे हप्ते भरणाऱ्या शेतकऱ्यांचा गौरव करून त्यांना २५ हजार रुपये किंवा २५% रक्कमेचे प्रोत्साहनपर अनुदान देण्याचा निर्णय घेण्यात येणे, कर्जमाफीचा लाभ झालेल्या शेतकऱ्यांपैकी ८२% शेतकऱ्यांचे संपूर्ण कर्जमाफ झाले असणे, दुधाच्या शासकीय विक्री दरात ३ रुपयांची भाववाढ मिळाल्याने दुधउत्पादक शेतकऱ्यांना भाववाढीचा लाभ मिळणे, कर्जमुक्त झालेल्या सर्व शेतकऱ्यांच्यावतीने राज्य शासन अभिनंदनास पात्र असणे, माहे जून, २०१६ च्या पूर्वी थकित कर्ज असलेल्या परंतु, सन २०१४, २०१५ व २०१६ मध्ये पुनर्गठन झालेल्या दीड लाखांपर्यंतच्या कर्जदार शेतकऱ्यांना संपूर्ण कर्जमाफी

देण्याची व दीड लाखांवरील कर्जदार शेतकऱ्यांना ओटीएस योजनेचा लाभ देण्याची गरज असणे, नियमित कर्ज भरणाऱ्या शेतकऱ्यांना भविष्यातही प्रोत्साहनात्मक अनुदान देण्याची योजना आखण्याची गरज असणे, कर्जमाफीमुळे सर्व गरजू शेतकऱ्यांना दिलासा मिळाल्याने व कर्जमुक्ती झाल्याने शेती व्यवसायास प्रोत्साहन मिळणे, शासनाच्या धोरणानुसार कर्जमाफीची प्रारंभिक अग्रिम रक्कम रुपये १० हजार देण्यास टाळाटाळ करणाऱ्या मध्यवर्ती सहकारी बँका व राष्ट्रीयकृत बँकावर कारवाई करण्याची गरज असणे, सन २००८ च्या कर्जमाफीनंतरही थकीत राहिलेल्या बहुभूधारक शेतकऱ्यांना कर्जमाफीचा लाभ देण्याची गरज असणे, ऐतिहासिक कर्जमाफी व ८९ लाख शेतकरी एवढा आवाका असल्याने जिल्हापातळीवर आमदारांचा सहभाग असलेली संनियंत्रण समिती स्थापन करण्याची आवश्यकता, राज्यातील शेतकरी हा केंद्रबिंदू मानून त्याला स्वबळावर उभे करण्याच्या दृष्टीने शेतीत गुंतवणूक होऊन तो भविष्यात कर्जबाजारी होणार नाही व घेतलेले कर्ज परत करण्याची त्याची पत तयार होऊन कर्जबाजारीपणाच्या फेऱ्यातून कर्जमुक्तीकडे वाटचाल करू शकेल यादृष्टीने कायमस्वरूपी उपाययोजना करण्याची आवश्यकता व त्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही विचारात घेण्यात यावी."

सहा : अर्धा-तास चर्चा — म.वि.प. नियम ९२ अन्वये (बैठकीच्या शेवटी) -

(१) अॅड.राहुल नार्वेकर, वि.प.स.

"सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील वेंगुर्ले समुद्रात मिनी पर्ससीन नेट धारकांकडून सुरु असलेल्या अनाधिकृत मासेमारीबाबत सातत्याने कारवाईची आश्वासने दिली जात असतानाही मात्र प्रत्यक्षात कोणती कारवाई केली जात नसल्याबाबत" या विषयावरील श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक २९७१८ ला दिनांक २४ मार्च, २०१७ रोजी दिलेल्या उत्तरातून उद्भवणाऱ्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.

(२) श्री. अमरसिंह पंडित, वि.प.स.

"बीड जिल्हा परिषद अंतर्गत प्राथमिक व माध्यमिक शाळा इमारत बांधकामासाठी निधी मिळणेबाबत" या विषयावरील श्री.अमरसिंह पंडित व इतर वि.प.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक २८१६४ ला दिनांक २० मार्च, २०१७ रोजी दिलेल्या उत्तरातून उद्भवणाऱ्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.

विधान भवन,

मुंबई,

दिनांक : २४ जुलै, २०१७.

उत्तमसिंग चव्हाण,

सचिव,

महाराष्ट्र विधानपरिषद.